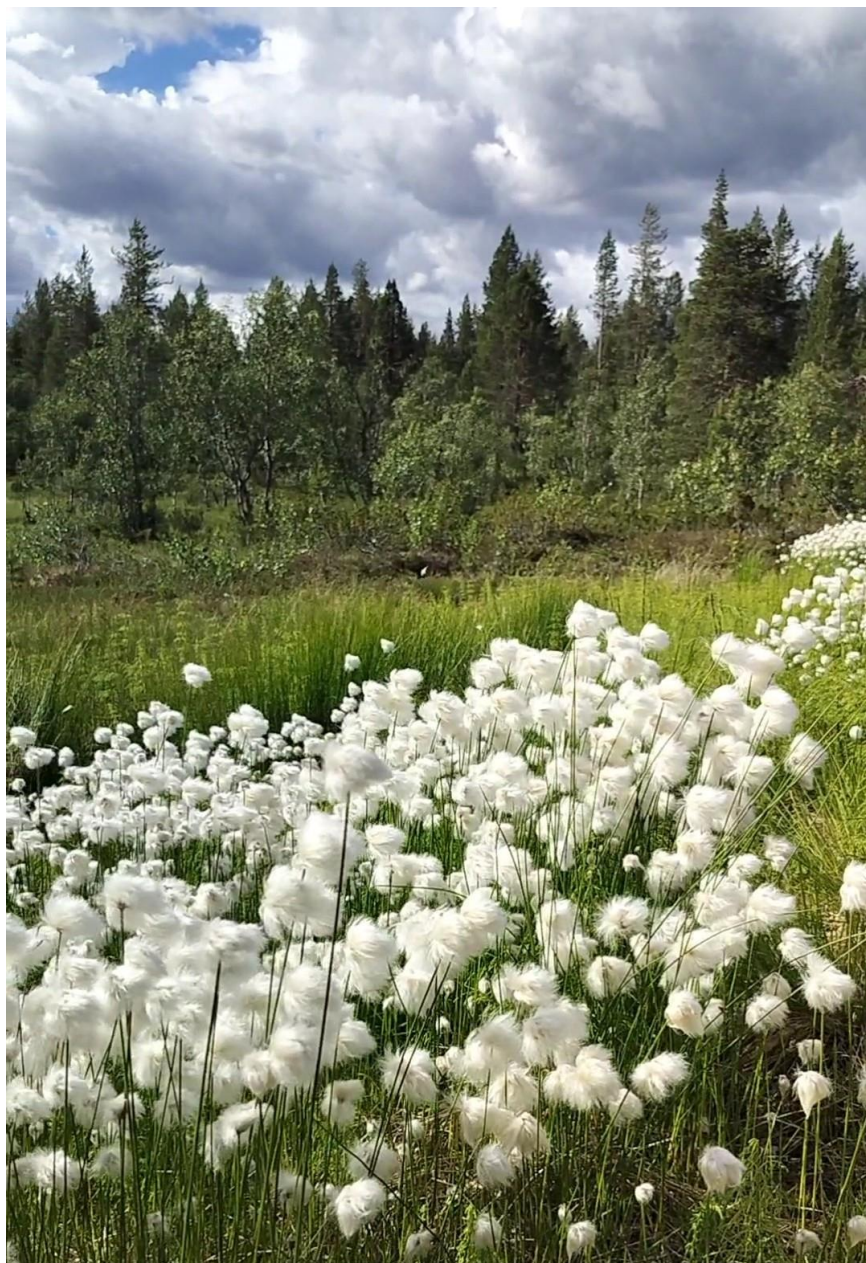

Inarin kunnan vanhusneuvoston toimintakertomus 2024

Vanhusneuvoston asettaminen ja kokoonpano

Kuntalain (410/2015) § 27 mukaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Inarin kunnanhallitus on nimittänyt vanhusneuvoston toimikaudeksi 1.8.2021-31.5.2025.

Vuonna 2024 vanhusneuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet olivat:

Marja Suojoki-Gauriloff, puheenjohtaja	varajäsen Seija Semenoff
Kyllikki Tanhua, varapuheenjohtaja	varajäsen Paavo Siivikko
Eira Oikarinen	varajäsen Veijo Ruotsalainen
Varpu Mikkonen	varajäsen Pirjo Kängäs
Leena Korhonen	varajäsen Anne-Marie Kalla

Lisäksi vanhusneuvostoon kuuluu kunnanhallituksen edustaja, jolla on neuvostossa läsnäolo- ja puheoikeus. Kunnanhallituksen edustaja vuonna 2024 oli Maritta Mäenpää. Vanhusneuvoston sihteerinä toimi hallinto-osaston hallintosihteerinä Heli Saniola. Hyvinvointikoordinaattori Leena Korhonen toimi vanhusneuvostossa esittelijänä.

Vanhusneuvoston tehtävät

Inarin kunnan vanhusneuvoston 1.5.2023 voimaan tulleen toimintasäännön mukaan vanhusneuvoston tehtävänä on:

- 1) edistää ikäihmisten, eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen sekä viranomaisten yhteistoimintaa kunnassa
- 2) seurata ikäihmisten tarpeiden kehitystä ja niitä vastaavaa päätöksentekoa kunnan alueella
- 3) edistää ikäihmisten elämänlaatua ja selviytymistä yhteiskunnan eri toiminnoissa kuten asumisessa, sosiaali- ja terveyspalveluissa, kulttuuri-, liikunta- ja harrastetoiminnoissa sekä muissa palveluissa
- 4) osallistua elinympäristön suunnittelutyöhön, toteutusten etenemiseen ja arviointiin siten, että siinä tulevat huomioon otetuiksi myös ikäihmisten toimintamahdollisuudet
- 5) tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja kunnan viranomaisille ikäihmisiä koskevista asioista
- 6) tehdä yhteistyötä ja sovittaa toimintaansa yhteen Lapin hyvinvointialueen alueellisen vanhusneuvoston kanssa
- 7) huolehtia käsittelemiensä asioiden tiedottamisesta
- 8) valmistella vuosittain toimintasuunnitelma ja antaa toimintakertomus edellisen vuoden toiminnasta kunnanhallitukselle
- 9) hoitaa muut Inarin vanhusneuvoston toimialaan kuuluvat ja kunnanhallituksen määräämät tehtävät

Vanhusneuvoston kokoukset

Vuonna 2024 vanhusneuvosto kokoontui neljä kertaa: 10.4., 6.5., 27.8. ja 1.10. Näistä 27.8. oli epävirallinen kokous vanhustenviikon tapahtumien suunnittelemiseksi ja 1.10. oli yhteinen kokous vammaisneuvoston kanssa. Kokouksissa käsiteltiin muun muassa sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluita, joista olivat kertomassa ikääntyneiden palveluohjaajat Riitta Sipola-Kellokumpu, Oskari Adler ja Päivi Rytinki Lapin hyvinvointialueelta. Lisäksi kokouksissa käsiteltiin kuntalaisilta tullutta palautetta ikäihmisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista, Lapin hyvinvointialueelle tehtäviä aloitteita, Lapin hyvinvointialueen vanhusneuvoston kuulumisia sekä vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston yhdistämistä. Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto laativat yhdessä

kunnanhallitukselle esityksen neuvostojen yhdistämisestä. Vanhusneuvoston virallisten kokousten pöytäkirjat löytyvät kunnan [verkkosivuilta](#).

Tilaisuudet ja muu toiminta

Vanhusneuvosto järjesti Vanhustenviikolla 6.-13.10.2024 senioreiden yhteisölliset ruokailut Inarissa ja Ivalossa. Sevettijärveltä ja Kaamasesta järjestettiin maksuton kuljetus Inariin ja Nellimistä Ivaloon.

Inarin tapahtuma käynnistyi Siidan auditoriossa, jossa alkupuheenvuoroja pitivät Pia Nikula ja Kirsi Ukkonen Saamelaismuseumo ja Luontokeskus Siidasta, Ristenrauna Magga SámiSosterista sekä kunnanhallituksen edustaja Maritta Mäenpää ja hyvinvointikoordinaattori Leena Korhonen. Puheenvuorojen jälkeen katsottiin Vanhustyön keskusliiton webinaari mediataidoista, jonka jälkeen oli yhteisöllisen ruokailun vuoro ravintola Sarritissa. Ruokailun ohella oli mahdollisuus tutustua Saamelaismuseumo ja Luontokeskus Siidaan maksutta. Laphan ikäihmisten palveluohjaaja Oskari Adler esittäytyi tilaisuudessa. Ivalon tapahtuman avasivat kunnanhallituksen edustaja Maritta Mäenpää ja hyvinvointikoordinaattori Leena Korhonen. Laphan ikäihmisten palveluohjaaja Oskari Adler esittäytyi tilaisuudessa. Avauspuheenvuorojen jälkeen katsottiin Vanhustyön keskusliiton webinaari aiheesta "Vapaaehtoistyöstä voimaa", jonka jälkeen oli yhteisöllisen ruokailun vuoro. Yhteisöllisiin ruokailuihin osallistui yhteensä noin 123 henkilöä: Inarissa noin 65 ja Ivalossa 58. Tapahtumien yhteistyökumppaneina olivat Saamelaismuseumo ja Luontokeskus Siida, Inarin Omaishoitajat ja Läheiset ry, Sámi Soster ry, Inarin seurakunta, Lapin ortodoksinen kappeliseurakunta, Kaamasen kyläyhdistys ry, Laphan kotihoito, Ravintola Sarrit, Kahvila Kuuputti ja Kukkolanbussit.

Vanhusneuvosto järjesti vanhustenviikolla myös mahdollisuuden Vanhustyön keskusliiton webinaarien etäkatsoimoihin Monitoimitalo Kuulaassa 7., 9. ja 11.10. Etäkatsojat eivät kuitenkaan saaneet suosiota. Vanhusneuvosto osallistui yhdessä vammaisneuvoston kanssa kunnan järjestämään hyvinvointipäivään 16.11.2024. Hyvinvointipäivässä neuvosto pääsi kertomaan tapahtuman kävijöille sekä vanhusneuvoston että edustamiensa yhdistysten toiminnasta. Vanhusneuvosto vieraili Ivalossa sijaitsevassa palvelukoti Männikössä, jossa se kuuli muun muassa asumispalvelujen järjestämisestä ja niihin hakemisesta sekä tutustui Männikön tiloihin.

Aloitteet, lausunto- ja kannanottopyynnöt, selvityspyyntö

Vanhusneuvosto osallistui Inarin kunnan vammaisneuvoston laatiin aloitteisiin:

- Silmäpistosten ja kuulolaitteiden asennusten tuominen Ivaloon (Laphan vastaus liitteessä 2.)
- Kerralla kuntoon -mallin käyttöönotto
- Palveluseteli suunterveydenhuoltoon

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Inarin vanhusneuvoston edustaja Marja Suojoki-Gauriloff osallistui Lapin hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokouksiin 27.2., 23.4., 10.9. ja 5.11. Vanhusneuvosto teki yhteistyötä vammaisneuvoston kanssa aloitteiden laatimisessa sekä neuvostojen yhdistämistä koskevassa esityksessä.

Määrärahan käyttö

Vanhusneuvoston budjetti vuodelle 2023 oli 5 000 € ja siitä käytettiin 4 470 €. Pääosa kustannuksista liittyi Vanhustenviikolla järjestettyihin ruokailuihin ja kuljetuksiin sekä kokouspalkkioihin.

Inarin kunnan vanhusneuvosto järjestää vanhustenviikolla 2024: **Senioreiden webinaarien etäkatsomot ja yhteisölliset ruokailut**

Ti 8.10. Inari, Siida/Sarrit

Klo 12:40 alkusanat ja webinaari, Siidan auditorio

Klo 14:00 ruokailu, ravintola Sarrit

Klo 15:00 tutustuminen Siidan näyttelyihin

To 10.10. Ivalo, seurakuntasali

Klo 12:45 alkusanat ja webinaari

Klo 14:00 ruokailu

Kuljetuksia (meno-paluu) järjestetään seuraavilla reiteillä:

- Sevettijärvi- Kaamanen-Inari
- Nellim-Ivalo

Tilaisuudet ovat maksuttomia.

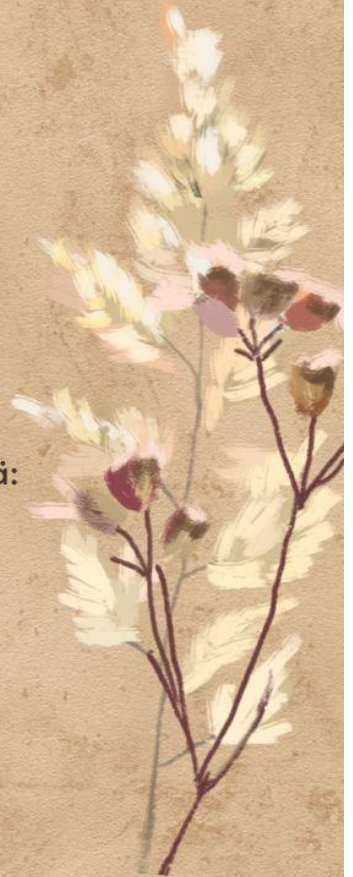
Ilmoittautuminen 1.10. mennessä:

leena.korhonen@inari.fi tai 040 643 4305

YHTEISTYÖSSÄ:

Saamelaismuseum ja Luontokeskus Siida, Ravintola Sarrit, Inarin Seurakunta, Ravintola Kuuputti, Inarin Omaishoitajat ja Läheiset ry, Lapin ortodoksinen kappeliseurakunta, Lapha, Kukkolan Tilausliikenne Oy, SámiSoster ry, Kaamasen kyläyhdistys

Tervetuloa!

INARI
Vuimahas luonnostran

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlv
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Vastaus Inarin kunnan vammaisneuvoston ja Inarin kunnan vanhusneuvoston aloitteeseen

Aloitteen tekijät

Inarin kunnan vammaisneuvosto
Inarin kunnan vanhusneuvosto

Aloitteen otsikko

Silmäpistosten sekä kuulolaitteen asennuksen tuominen Ivaloon

Aloite tehty 2.10.2024

Tiivistelmä aloitteen sisällöstä

Inarin kunnassa asuu paljon iäkästä väestöä, jolla on tarve kuulolaitteen asennuksille ja silmänpohjan rappeuman yhteydessä tehtäville silmäpistoksille. Inarin kunnan vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto esittävät, että silmäpistoksia ja kuulolaitteen asennuksia tehtäisi säännöllisesti Ivalon terveysasemalla.

Vastauksen valmistelijat

Silmätautien ylilääkäri Juho Latvala
Korva-, nenä- ja kurkkutautien ylilääkäri Johanna Koskinen-Scheib
Somaattisen erikoissairaanhoidon johtaja Anu Maksimow

Vastaus

Vastaan osaltani aloitteeseen kuulolaitteita koskien. Aloitteessa perustellaan kuulolaitetekuntoutuksen tuomista Ivaloon väestön iäkkyydellä, pitkällä etäisyydellä keskussairaalaan sekä matkojen suurilla kustannuksilla.

Kuulolaitetekuntoutus on monivaiheinen prosessi, jossa alkututkimukseen kuuluvat laajat kuulontutkimukset, jotka tehdään asianmukaisessa kuuloeriossa kuulotutkimuslaitteilla koulutetun audionomin toimesta. Näiden tutkimusten perusteella valikoidaan kulloisenkin potilaan yksilöllinen tilanne, tarpeet ja kuulonaleneman aste huomioiden sopiva kuulokoje.

Kuuloerio tutkimuslaitteineen maksaa n. 25 000 euroa. Koulutetuista audiomeista on maanlaajuisesti pulaa.

Kuulonkuntoutusta ja -huoltoa olisi ehdottomasti syytä vahvistaa kunnissa jo yllä olevat aloitteen perustelutkin huomioiden, mutta kuulolaitetekuntoutuksen

aloittaminen ei onnistu ilman laajahkoa investointia tekniikkaan ja koulutettua audionomia. Sen sijaan kuulopotilaiden lähipalveluita voitaisiin olennaisesti parantaa esimerkiksi kouluttamalla perusterveydenhuollon hoitohenkilökuntaa kuulolaitteiden pienhuoltojen tekemiseen ja kojeen käytön perusasioiden ohjaamiseen. Tähän olemme keskussairaalassa järjestäneet koulutusta perusterveydenhuollon henkilökunnalle.

Rovaniemellä 17.10.2024

Johanna Koskinen-Scheib
Korva-, nenä- ja kurkkutautien ylilääkäri
Lapin keskussairaala

Silmätaudeilla olemme kehittäneet toimintaa siihen suuntaan, että osa Ylä-Lapin iäkkäiden silmäpotilaiden kontrollitutkimuksista voitaisiin hoitaa Ivalon terveystieteiden tutkimuskeskuksessa (tutkimuksissa tarvittava laite on kaksi viikkoa sitten otettu käyttöön).

Silmänsisäisten injektioiden toteuttaminen Ivalon terveystieteiden tutkimuskeskuksessa vaatisi paitsi asianmukaisen toimenpidehuoneen niin myös hoitajaresurssia hoitojen turvalliseen toteuttamiseen - ehdottomasti mahdollinen aloite etenkin kun em. laite on olemassa. Kelakyytien kustannusten siirtyessä hyvinvointialueelle näkisin injektiohoitojen toteuttamisen Ivalon terveystieteiden tutkimuskeskuksessa erittäin järkevänä sekin huomioiden.

Mielestäni kannattaa katsoa juuri tehdyn muutoksen eli laitteen käytön, ajanvarauksen sekä laskutuksen sujuvuus ja tilanteen mukaan sitten "jalostaa" toimintaa Ivalon terveystieteiden tutkimuskeskuksessa.

Rovaniemellä 18.10.2024

Juho Latvala
Silmätautien ylilääkäri
Lapin keskussairaala